

24.01.2023
Група М-1
Урок 3-4

Тема: ПРИРОДА І СКЛАД ФУНКЦІЙ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ОСНОВНІ МЕТОДИ КЕРУВАННЯ

Мета: ознайомитися з основними функціями менеджменту та визначити основні методи, що використовуються в управлінні

У цілому область діяльності, що називається менеджментом фірми, може бути розділена на окремі функції, що зосереджені в трьох основних групах:

- загальне управління (установлення нормативних вимог і політики управління, політики інновацій, планування, організація роботи, мотивація, координація, контроль, відповідальність);

- управління структурою підприємства (його створення, предмет діяльності, правові форми, зв'язки з іншими підприємствами, територіальні питання, організація, реконструкція, ліквідація);

- конкретні області управління (маркетинг, НДДКР, виробництво, кадри, фінанси, основні фонди).

Якщо структурні сторони діяльності підприємства визначені, то усі функції управління розділені на загальні і конкретні.

Функція управління - вид діяльності, заснований на розподілі і кооперації менеджменту, що характеризується певною однорідністю, складністю і стабільністю впливів на об'єкт з боку суб'єкта управління.

Функції управління і встановлення обсягу робіт з кожної функції є основою для формування структури управляючої системи і взаємодії її компонентів.

Загальні функції виділяються по етапах (стадіях) управління, них відносяться:

- прогнозування і планування;
- організація роботи;
- мотивація;

- координація і регулювання;
- контроль, облік, аналіз.

Функції, що виділяються за сферою діяльності, називаються конкретними та розподіляються за типовим складом:

- перспективне і поточне економічне і соціальне планування;
- організація робіт зі стандартизації;
- облік і звітність;
- економічний аналіз;
- технічна підготовка виробництва;
- організація виробництва;
- управління технологічними процесами;
- метрологічне забезпечення;
- технологічний контроль і випробування;
- збут продукції;
- організація роботи з кадрами;
- організація праці і заробітної плати;
- матеріально-технічне постачання;
- капітальне будівництво;
- фінансова діяльність.
- оперативне управління виробництвом.

Загальні і конкретні функції управління тісно пов'язані і представляють собою різні зрізи полю управління (рис. 2).

		Загальні функції				
		1	2	3	4	5
Конкретні функції	1					
	2					
	.					
	.					
	n					

Рис. 2. Поле управління

Економічні методи управління

Економічні методи управління - це система прийомів і способів впливу на виконавців за допомогою конкретного порівняння витрат і результатів (матеріальне стимулювання і санкції, фінансування і кредитування, зарплата, собівартість, прибуток, ціна). При цьому варто врахувати, що крім суцільно особистих учасників процесу переслідують і суспільні, і групові цілі.

Як основні методи управління тут виступає система заробітної плати і преміювання, що повинна бути максимально пов'язана з результатами діяльності виконавця. Оплату праці менеджера доцільно пов'язати з результатами його діяльності в сфері відповідальності або з результатами діяльності усієї фірми.

Організаційно-розпорядчі методи управління

Організаційно-розпорядчі методи управління - це методи прямого впливу, що носять директивний, обов'язковий характер. Вони засновані на дисципліні, відповідальності, владі, примушенні.

До числа організаційних методів відносять:

- організаційне проектування,
- регламентування,
- нормування.

При цьому не вказуються конкретні особи і конкретні дати виконання.

При розпорядчих методах (наказ, розпорядження, інструктаж) вказуються конкретні виконавці і терміни виконання.

Організаційні методи засновані на типових ситуаціях, а розпорядчі відносяться здебільшого до конкретних ситуацій. Зазвичай розпорядчі методи ґрунтуються на організаційних.

Сутність організаційного регламентування полягає у встановленні правил, обов'язкових для виконання і визначенні змісту і порядку організаційної діяльності (положення про підприємство, статут фірми,

внутрішньофірмові стандарти, положення, інструкції, правила планування, обліку тощо).

Організаційне нормування включає норми і нормативи витрат ресурсів у процесі діяльності фірми.

Регламентування і нормування є базою організаційного проектування нових і діючих фірм.

Розпорядчі методи реалізуються у формі:

- наказів,
- постанов,
- розпоряджень,
- інструктажу,
- команд,
- рекомендацій.

Управління виробництвом здійснюється на основі правових норм, що стосуються організаційних, майнових, трудових і інших відносин у процесі виробництва.

Соціально-психологічні методи управління

Оскільки учасниками процесу управління є люди, то соціальні відносини і їх відповідні методи, що відбивають, керування важливі і тісно пов'язані з іншими методами управління.

До них відносяться:

- моральне заохочення,
- соціальне планування,
- регулювання міжособистісних і міжгрупових відносин,
- переконання,
- особистий приклад,
- створення і підтримка морального клімату в колективі.

Завдання до теми

Урок 3: Класифікація функцій менеджменту

<https://learningapps.org/display?v=pgrn5qpz321>

Урок 4: Характеристика основних методів управління

<https://learningapps.org/display?v=pqxkipvzj21>